

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Základné Práva](#) > [Germany](#)

Osvedčené postupy členských krajín týkajúce sa Charty

Autor obsahu

Nemecko

Nemecko

Verejné politiky, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej medzi zákonodarnými a správnymi orgánmi, orgánmi presadzovania práva a justíciou.

Na vnútroštátnej úrovni:

V Príručke pre tvorbu právnych predpisov (*Handbuch der Rechtsförmlichkeit*), ktorú vydalo spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*) a ktorá obsahuje odporúčania týkajúce sa formy a tvorby zákonov a zákonných nástrojov navrhovaných spolkovými ministerstvami, sa uvádza, že návrhy zákonov, ktorých cieľom je zosúladiť spolkové právo s právom Európskej únie, musia byť v súlade s chartou. Ak takéto prepojenia existujú, musí to byť vysvetlené v dôvodovej správe.

http://www.bmfv.de/DE/Themen/RechtssetzungBuerokratieabbau/HDR/HDR_node.html

V „Národnom akčnom pláne na boj proti rasizmu – pozície a opatrenia na riešenie ideológií nerovnosti a súvisiacej diskriminácie“ (2017) sa výslovne zmieňuje Charta základných práv EÚ v kontexte právneho základu a rámca (s. 12 anglického prekladu). Tento národný akčný plán by sa mal naďalej považovať za rámec stanovený spolkovou vládou, ktorý zostane v budúcnosti predmetom výmeny názorov s občianskou spoločnosťou.

<http://www.bundesregierung.de/breg-de/suche/nationaler-aktionsplan-gegen-rassismus-1145356>

Nemecká justičná akadémia (*Deutsche Richterakademie*) (<http://www.deutsche-richterakademie.de/>) ponúka semináre a konferencie o uplatňovaní charty.

Podujatie Nemeckej justičnej akadémie „Úvod do európskeho práva“, ktoré je určené sudcom a prokurátorom, sa zaoberá základnými zásadami práva EÚ vrátane charty, ako aj vplyvmi práva EÚ na vnútroštátne právne systémy.

Konferencia na tému „Jurisdikcia v oblasti správy – účinná súdna ochrana v každodennej praxi“, ktorú organizuje Nemecká justičná akadémia, je určená pre správnych sudcov a zaoberá sa témami v každodennej súdnej praxi vrátane ľudských práv.

Na Spolkovej univerzite pre verejnú správu (*Hochschule des Bundes für öffentliche Verwaltung*) (<http://www.hsbund.de/>) sa otázka charty zohľadňuje v rámci rôznych študijných programov.

Rezortný odbor Všeobecnej vnútornej správy začlenil tému charty do diplomového kurzu o manažmente v oblasti správy. Vo všeobecnosti sa základné a/alebo ľudské práva už neriešia len na vnútroštátnej úrovni, ale skôr celostným spôsobom, berúc do úvahy všetky kodifikácie základných a/alebo ľudských práv uplatniteľných pre Spolkovú republiku Nemecko, t. j. základný zákon (*Grundgesetz*), chartu a Európsky dohovor o ľudských právach.

Rezortný odbor Spolkovej polície sa chartou zaoberá v rámci svojho hlavného študijného programu s názvom „Európska ochrana základných práv“, ktorý je súčasťou modulu „Ľudské práva a demokracia v EÚ“.

Na rezortnom odbore Spolkovej kriminálnej polície sa charta preberá v rámci bakalárskeho štúdia, kde sa o nej

diskutuje v súvislosti s povinnosťou polície rešpektovať pri svojom konaní základné a ľudské práva, ako aj v súvislosti s vykonávaním smernice (EÚ) 2016/680.

Na rezortnom odbore Spravodajskej služby je téma charty súčasťou predmetov „európske a medzinárodné právo“, „zákon o spravodajskej službe“ a „ústavný zákon“.

Spolková akadémia verejnej správy (Bundesakademie für die öffentliche Verwaltung – BAKöV) (https://www.bakoev.bund.de/DE/00_Home/Functions/StartseitenTeaser/Fortbildung.html) zahrnuje tému charty do svojich základných seminárov o EÚ. Spolková akadémia verejnej správy organizovala v minulosti aj semináre o Charte základných práv EÚ, ktoré boli súčasťou série „EU Special“.

Na úrovni spolkových krajín (výber):

Vedomosti o charte a jej pochopenie sa podporujú na úrovni spolkových krajín, najmä v kontexte odbornej prípravy v oblasti práva.

Podľa oddielu 5a ods. 2 tretej vety nemeckého zákona o sudcoch (Deutsches Richtergesetz – DRiG) sú kľúčové oblasti občianskeho práva, trestného práva, verejného práva a procesného práva vrátane prepojenia na európske právo povinnými predmetmi, ktoré majú byť zahrnuté do štúdia práva. Charta, na ktorú sa odkazuje v článku 6 ods. 1 ZEÚ, je preto takisto súčasťou vzdelávacích a skúšobných osnov.

Príklad Dolného Saska:

Štátny súdny skúšobný úrad Dolného Saska (Landesjustizprüfungsamt) zabezpečuje prostredníctvom širokej škály tém, ktoré vyberá na proktorované písomné skúšky, najmä v prípade povinných predmetov, že sa študenti počas svojej odbornej prípravy zaoberajú európskym právom a následne aj Chartou základných práv. To isté platí pre ústne skúšky z povinných predmetov, ktoré zahŕňajú témy ako ochrana osobných údajov podľa článku 8 charty a ochrana životného prostredia podľa článku 37 charty.

V spolkovej krajine Bádensko-Württembersko sú práva týkajúce sa solidarity zaručené článkom 27 a nasl. charty (vrátane zdravotnej starostlivosti, rodiny a pracovného života, ako aj spravodlivých a primeraných pracovných podmienok) predmetom rôznych podujatí v oblasti manažérskej odbornej prípravy, odbornej prípravy zamestnaneckých rád a riadenia zdravotnej starostlivosti. Odborné konferencie zaoberajúce sa hmotným právom sa takisto venujú oblastiam, na ktoré sa vzťahuje charta. Príkladom sú konferencie o právach týkajúcich sa starostlivosti (články 25 a 26), o rodinných právach (články 9 a 24) a o práve na azyl (článok 18).

Práva v oblasti rovnosti, ktoré zaručuje charta (nediskriminácia, kultúrna rozmanitosť, práva dieťaťa, práva starších osôb a integrácia osôb so zdravotným postihnutím), sú predmetom viacerých podujatí odbornej prípravy. Na úrovni spolkových krajín sa napríklad informácie o právach ťažko zdravotne postihnutých osôb poskytujú v rámci nadregionálnych manažérskych kurzov odbornej prípravy. V roku 2021 sa zorganizuje aj podujatie odbornej prípravy pre zástupcov ťažko zdravotne postihnutých členov súdnictva.

Brémsky parlament prijal 25. mája 2016 uznesenie s názvom Ochrana základných práv v celej Európe (parlamentný dokument č. 19/370). Zdôrazňuje v ňom význam charty a vyzýva Senát, aby sa zaoberal dôležitosťou ochrany základných práv na vnútroštátnej a európskej úrovni, ako aj vo vzťahu k európskym partnerom (najmä v kontexte partnerstiev miest), a aby podnikol kroky na zabezpečenie dodržiavania a implementácie ochrany takýchto práv.

<http://www.bremische-buergerschaft.de/dokumente/wp19/land/protokoll/b19l0021.pdf>
<http://www.bremische-buergerschaft.de/dokumente/wp19/land/drucksache/D19L0370.pdf>

Slobodné a hanzové mesto Hamburg sa dlhodobo usiluje o vytváranie spoločnosti bez diskriminácie a zabezpečovanie rovnakej účasti pre všetkých bez ohľadu na pohlavie, sexuálnu orientáciu, pôvod, vek, zdravotné postihnutie, náboženstvo alebo vieru. V tejto súvislosti realizuje širokú škálu činností, ako sa to zohľadňuje najmä v týchto rámcových programoch a plánoch Senátu:

- program spolkovej krajiny Hamburg – Odvážne mesto: predchádzanie pravicovému extrémizmu a boj proti nemu,
- pokračovanie rámcového programu pre rodovú rovnosť,
- akčný plán spolkovej krajiny Hamburg, ktorým sa vykonáva Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným

postihnutím,

- akčný plán na podporu prijatia rodovej a sexuálnej rozmanitosti,
- hamburský plán integrácie,
- demografický plán – Hamburg 2030: väčší, starší, rozmanitejší,
- odhaľovanie antisemitizmu a boj proti nemu, vypracovanie stratégie spolkovej krajiny na predchádzanie antisemitizmu a boj proti nemu,
- pokračovanie v účinnom boji proti násilnému salafizmu a náboženskému extrémizmu aj v budúcnosti,
- pokračovanie antidiskriminačnej stratégie Senátu.

Slobodný štát Bavorsko uplatňuje právo na nediskrimináciu stanovené v článku 21 charty v oblasti trestného stíhania prostredníctvom dôsledného stíhania rasistických, xenofóbnych a inak ponižujúcich trestných činov. Bavorské súdnictvo zriadilo 1. januára 2017 na mníchovskej generálnej prokuratúre Ústrednú jednotku na boj proti extrémizmu a terorizmu (Zentralstelle zur Bekämpfung von Extremismus und Terrorismus). Ide o vyšetrovací orgán, ktorý pôsobí ako koordinačný orgán aj ako interné a externé kontaktné miesto. S cieľom zintenzívniť boj proti internetovým trestným činom z nenávisťi sa na prokuratúre 1. januára 2020 zriadili špeciálne oddelenia zamerané na nenávisťné prejavy a v rámci bavorského súdnictva bol vymenovaný komisár pre nenávisťné prejavy. Bavorské súdnictvo vypracovalo najmä akčné plány na riešenie konkrétnych problémov, ako je boj proti trestným činom s antisemitskou a pravicovo-extrémistickou motiváciou.

Bavorské súdnictvo sa okrem toho aktívne zapája do projektu „Spolupráca s Európskou prokuratúrou na decentralizovanej úrovni – školiace materiály a právne semináre pre prokurátorov, vyšetrovateľov a obhajcov“. Cieľom tohto projektu Akadémie európskeho práva je vypracovať spolu s národnými a európskymi odborníkmi súbor školiacich materiálov o spolupráci s Európskou prokuratúrou a organizovať národné podujatia odbornej prípravy.

S cieľom vyškoliť učiteľov na štátnych školách v Porýní-Falcku sa študenti učiteľstva, ktorí absolvujú najmä certifikačný program odbornej prípravy v oblasti ľudských práv na Univerzite v Koblenz-Landau, venujú aj otázkam európskeho práva a následne aj Charte základných práv.

<https://www.uni-koblenz-landau.de/de/landau/fb6/mrb/zertifikat/Moduluebersicht>

Nástroje, ktoré pomáhajú lepšie pochopiť chartu a to, kedy sa uplatňuje

- pre odborníkov z praxe (zákonodarcov, správne orgány, orgány presadzovania práva, súdne orgány, právnikov)
- pre občanov

Spolková antidiskriminačná agentúra (Antidiskriminierungsstelle des Bundes) zverejnila v roku 2019 právnu správu s cieľom objasniť a rozšíriť charakteristiky uvedené vo všeobecnom zákone o rovnakom zaobchádzaní (Gleichbehandlungsgesetz), pričom zohľadnila práva priznané Chartou základných práv Európskej únie:

http://www.antidiskriminierungsstelle.de/SharedDocs/Downloads/DE/publikationen/Expertisen/rechtsexpertise_merkmalserweiterung_im_agg.html

Na úrovni spolkových krajín (výber):

Bádensko-Württembersko

Ministerstvo pre spravodlivosť a Európu (Ministerium der Justiz und für Europa) spolkovej krajiny zorganizovalo v júli 2020 v Karlsruhe pri príležitosti začiatku nemeckého predsedníctva Rady EÚ podujatie o „právnom štáte v Európskej únii“. Podujatie bolo určené nielen pre približne päťdesiat pozvaných hostí z oblasti justície, politiky a práva, ale prostredníctvom živého prenosu bolo otvorené aj pre širšie publikum.

Ministerstvo pre spravodlivosť a Európu vypracovalo v lete 2017 program, v rámci ktorého sa utečencom poskytujú informácie o právnom štáte. Jeho cieľom je prístupným spôsobom poskytnúť týmto utečencom základné vedomosti o liberálno-demokratickej ústavnej štruktúre Spolkovej republiky Nemecko. Základné hodnoty, o ktorých sa prednáša počas lekcí, ako je demokracia, právny štát, sloboda náboženského vyznania a rodová rovnosť, sú zaručené aj chartou.

Ministerstvo spravodlivosti spolkovej krajiny v spolupráci s ministerstvom vnútra (Innenministerium) poskytuje

v rámci svojho projektu „Právny štát v triede“ všetkým stredným školám v spolkovej krajine simulačnú hru. Cieľom je oboznámiť žiakov s úlohami a funkciami súdництва a základnými zásadami právneho štátu vrátane otázky zaručenia základných práv.

http://www.justiz-bw.de/Lde/Startseite/Service/Projekt_+Rechtsstaat+macht+Schule

Slobodný štát Bavorsko

Bavorské súdnictvo spustilo začiatkom roka 2016 „zákonnú výučbu pre utečencov a žiadateľov o azyl“, ktorú poskytujú sudcovia a prokurátori, ako aj súdni úradníci a sociálni kurátori. Cieľom je informovať ľudí s dobrými vyhliadkami na zotrvanie v Nemecku o základných pravidlách a spoločných hodnotách komunitného života a o právnom poriadku v Nemecku a Európe. Medzi tieto hodnoty patria najmä tie, ktoré sú zakotvené v charte, ako aj tie, ktoré sú zakotvené v základnom zákone, zásadách o právnom štáte atď. Táto zákonná výučba je dostupná aj pre všetky odborné integračné vyučovacie hodiny (hodiny určené utečencom a žiadateľom o azyl, ktorí neovládajú nemčinu na dostatočnej úrovni) na bavorských odborných školách. S cieľom doplniť tieto vyučovacie hodiny, ministerstvo spravodlivosti spolkovej krajiny Bavorsko (Staatsministerium der Justiz) vydáva vzdelávacie materiály, v ktorých sa takisto zohľadňujú hodnoty stanovené v charte.

<http://www.km.bayern.de/ministerium/meldung/6078/rechtsbildungsunterricht-vermittelt-rechtsordnung-in-deutschland.html>

Slobodné hanzové mesto Brémy

Mestské informačné stredisko o EÚ Europapunkt Bremen (EPB) (<http://www.europapunktbremen.de>) zorganizovalo v uplynulých rokoch viacero podujatí týkajúcich sa Charty základných práv EÚ. Téma charty a súvisiace témy sú základnou súčasťou skupinovej osvetovej práce strediska EPB, pričom jeho činnosť sa zameriava na viaceré cieľové skupiny (školáci, študenti a dospelí).

Oddelenie pre Európu v Brémach zorganizovalo v rokoch 2017 a 2019 v spolupráci s Európskou komisiou vo forme BarCampov dve veľké mládežnícke podujatia s názvom „Tvoja otázka pre Európu“. Tieto celodenné podujatia sa intenzívne venovali téme základných práv EÚ.

Využívanie a presadzovanie nástrojov na výklad charty, ktoré vyvinuli iné krajiny EÚ alebo iné zainteresované strany v EÚ

Na európskej úrovni ponúka Akadémia európskeho práva (<http://www.era.int/>) odbornú prípravu pre sudcov a ďalších členov súdництва.

Na pravidelnom podujatí Akadémie európskeho práva s názvom „Uplatňovanie Charty základných práv Európskej únie“ účastníci získavajú poznatky o rozsahu a výklade Charty základných práv Európskej únie a jej praktickom vykonávaní v rámci vnútroštátnych právnych poriadkov, najmä v súvislosti s právom na spravodlivý proces.

Mnoho členov vnútroštátneho a spolkového súdництва sa zúčastňuje na odbornej príprave a výmenných programoch, ktoré ponúka Európska sieť odbornej justičnej prípravy (<http://www.ejtn.eu/>).

Nemecká mimovládna organizácia Sieť na boj proti obchodovaniu s ľuďmi (Bundesweite Koordinierungskreis gegen Menschenhandel e.V. – KOK) (<http://www.kok-gegen-menschenhandel.de/>) pravidelne prezentuje a analyzuje na svojom webovom sídle, v rôznych informačných bulletinoch a v databáze judikatúry vývoj vnútroštátnych, európskych a medzinárodných právnych predpisov a judikatúry. V týchto analýzach sa pravidelne zohľadňuje a uplatňuje charta, ako aj judikatúra Súdneho dvora Európskej únie súvisiaca s chartou. Informácie, ktoré poskytuje KOK, sú určené právnikom a poradcom, ktorí prichádzajú do styku s obeťami obchodovania s ľuďmi, a záujemcom z radov verejnosti.

Spolupráca so zainteresovanými stranami na podporu využívania Charty základných práv Európskej únie a zvyšovania informovanosti o nej

Príklady spolupráce medzi obhajcami práv a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti a lepšiemu využívaniu charty

Nemecký inštitút pre ľudské práva (Deutsches Institut für Menschenrechte) (<https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/>) poskytuje politickým aktérom a inštitúciám poradenstvo v súvislosti so vzdelávaním v oblasti ľudských práv a zaväzuje sa k ďalšiemu začleňovaniu vzdelávania v oblasti ľudských práv do právnych predpisov týkajúcich sa školstva, do učebných plánov a plánov vzdelávania a odbornej prípravy. Zahŕňa to aj chartu.

Prostredníctvom projektu Spravodlivá mobilita (<https://www.faire-mobilitaet.de/>) Nemeckej odborovej konfederácie (Deutscher Gewerkschaftsbund), ktorý je financovaný spolkovým ministerstvom práce a sociálnych vecí (Bundesministerium für Arbeit und Soziales), sa sezónnym pracovníkom a iným mobilným pracovníkom z iných členských štátov EÚ poskytujú informácie a poradenstvo v otázkach pracovného a sociálneho práva. V jedenástich poradenských centrách pracujú v súčasnosti poradcovia, ktorí popri nemčine ovládajú aspoň jeden východoeurópsky jazyk. Pokračovanie tohto projektu bolo zapracované do zákona, ktorým sa vykonáva smernica o vysielaní pracovníkov, ktorá nadobudla účinnosť 30. júla 2020. Od 1. januára 2021 sa projekt Spravodlivá mobilita realizoval na základe zákonného oprávnenia a výrazne sa rozšíril. Podporí sa tým aj praktické uplatňovanie základných práv stanovených v hlave IV charty s názvom „Solidarita“.

Ministerstvo pre spravodlivosť a Európu Bádensko-Württemberska organizuje pravidelné podujatia v spolupráci s aktérmi EÚ, ako sú Európa Union (<http://www.europa-union.de>), Európske hnutie (<http://www.netzwerk-ebd.de>), Europe Direct (http://www.ec.europa.eu/germany/services/contact-points_de) a IB (Internationaler Bund) (<http://www.internationaler-bund.de>).

Príklady spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a akademickou obcou, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti a lepšiemu využívaniu charty

Nemecko presadzovalo počas svojho predsedníctva Rady EÚ v druhej polovici roka 2020 ochranu slobody vedeckého bádania a výskumu v rámci medzinárodnej spolupráce. Pretrvávajúci záväzok voči základnému právu slobody vedeckého bádania (článok 13 charty) bol zakotvený v ministerskom komuniké prijatom na konferencii európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania 19. novembra 2020 a v Bonnskom vyhlásení o slobode vedeckého výskumu z 20. októbra 2020. Bonnské vyhlásenie (http://www.bmbf.de/files/Bonner_Erklaerung_DEU.pdf) podpísali takmer všetky členské štáty EÚ, Európska komisia a ďalšie partnerské krajiny mimo Únie.

Týmto vyhlásením sa posilňujú spoločné hodnoty európskeho výskumného priestoru. Signatárske vlády vítajú zavedenie nepretržitého monitorovania stavu slobody v oblasti výskumu vo svojich krajinách a „dôrazne odsudzujú akékoľvek porušovanie slobody vedeckého výskumu a budú mu húževnato brániť“.

Aliancia za vedeckú slobodu (Allianz der Wissenschaftsfreiheit) (<http://www.wissenschaftsfreiheit.de/ueber-uns/>), ktorá združuje najvýznamnejšie vedecké a výskumné organizácie v Nemecku, sa zaviazala k slobode výskumu na celom svete a vyjadrila podporu Bonnskému vyhláseniu.

Príklady mimovládnych iniciatív, ktoré podporujú využívanie charty a zvyšovanie informovanosti o nej vo vašej krajine

Nemecký inštitút pre ľudské práva (Deutsches Institut für Menschenrechte) (<https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/>) má väzby na národné a medzinárodné združenia a fóra spolupráce v oblasti vzdelávania o ľudských právach. Patrí sem Fórum o ľudských právach (Forum Menschenrechte), jednotlivé mimovládne organizácie, univerzity a ďalšie národné inštitúcie pre ľudské práva.

Dvaja umelci, Sylvia Winklerová a Stephan Köperl, vyzvali v rámci umeleckého projektu „Stĺpcová korektúra“ (‘Korrekturfahren’) (<http://www.korrekturfahren.mozello.eu/>) obyvateľstvo, aby prediskutovalo jednotlivé články charty a „vylepšilo“ ich vlastným slovom. Preambula a 54 článkov sa na tento účel vytlačilo na viacero veľkých bannerov, ktoré boli počas niekoľkých dní vystavené v Štuttgarte a Stendale. Výsledky tejto umeleckej kampane boli prezentované na konferencii, ktorá sa konala v novembri 2019 v Bruseli pri príležitosti 10. výročia

nadobudnutia platnosti charty.

Obsahu charty sa navyše vo svojej činnosti venuje množstvo uznávaných vzdelávacích inštitúcií v oblasti občianskeho vzdelávania vrátane Spolkovej agentúry pre občianske vzdelávanie (Bundeszentrale für politische Bildung) (<http://www.bpb.de/>).

■ Posledná aktualizácia: 24/02/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.